

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2017-12-28
Diarienummer 1577/17

Myriam Mazzoni/Kultur/GBGStad
Telefon: 031-368 34 99
E-post: myriam.mazzoni@kultur.goteborg.se

Redovisning av uppdrag – Handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg 2018-2019

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden godkänner ”Handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg 2018-2019” (bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande).
2. Kulturnämnden förklarar uppdraget att utarbeta förslag till handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg som fullgjort.

Sammanfattning

Kulturnämnden gav 2015-05-24 § 89 förvaltningen i uppdrag att utarbeta förslag till handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg

I föreliggande tjänsteutlåtande med tillhörande bilaga 1 redovisar kulturförvaltningen förslag till handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg för år 2018-2019. Vidare beskrivs de samlade dansutvecklingsuppdrag som nämnden givit förvaltningen med beskrivning av långsiktiga mål, tidplan och återrapportering.

Förvaltningen ser att föreslagen *Handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg 2018-2019* skapar en överblick över nämndens dansutvecklingsuppdrag och visar vilka prioriteringar som ska göras inom de strategiska utvecklingsområdena under de kommande åren. Handlingsplanen erbjuder transparens kring stadens arbete gentemot branschen och skapar större tydlighet gentemot förvaltningens samarbetspartner. Förhoppningsvis kommer det även att leda till en bättre arbetsmiljö för medarbetare i förvaltningen. Förvaltningen noterar att dansutvecklaren endast arbetar deltid med uppdraget och att det är en rad olika samarbetspartners både på lokal, regional och nationell nivå som ingår i dansutvecklingsstrategin.

I föreliggande tjänsteutlåtande används samlingsnamnet stadens dansutvecklingsstrategi för de samlade dansuppdrag och aktiviteter som ingår i uppdraget utveckling av danskonst i Göteborg.

Ekonomiska konsekvenser

Kulturnämnden har i av kommunfullmäktige beslutade budget för 2015 fått en ramökning på 5 miljoner kronor som till större del ska riktas till Göteborgs fria konst och kulturliv. Av ramökningen riktades 2,5 miljoner kronor till att förverkliga förslag som framkom i den översyn av danskonstens förutsättning i Göteborg som gjordes under hösten 2014

(2014 -12-15 § 181). Av dessa fördelas 1,8 miljoner kronor inom ramen för kulturnämndens ordinarie sökbara stödformer.

Förvaltningen inrättade en funktion som dansutvecklare på deltid för att åstadkomma bättre koordinering och samverkan mellan stadens och regionens befintliga resurser. Huvudparten av de aktiviteter som kommer kopplas till handlingsplanens utvecklingsområden ska finansieras inom ramen för den utvecklingsbudget om 230 000 kronor som fördelats stadens dansutvecklingsansatsning.

Barnperspektivet

Målsättningen med flera av de dansutvecklingsuppdrag och prioriterade utvecklingsområden som identifierats är att stärka professionell danskonst för barn och unga. Barn och unga är en prioriterad målgrupp och flera fria dansaktörer vänder sig till denna målgrupp. Det egna utövandet bland barn och unga är också stort. Kulturnämnden gav förvaltningen i uppdrag (2016-05-24 § 89) att utreda förutsättningarna för att inrätta en branschdriven plattform för dansen enligt modellen Barnteaterakademien. En dansakademi är tänkt att stärka barnperspektivet inom scenkonstområdet och uppmuntra till ny dansproduktion och utveckling av danskonst riktad till målgruppen barn och unga.

Jämställdhetsperspektivet

Det professionella dansfältet domineras historiskt av kvinnliga aktörer. Att stärka dansens förutsättningar genom stadens insatser för dansutveckling bidrar också till att stärka kvinnliga konstnärers förutsättningar att verka i staden.

Mångfaldsperspektivet

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Att skapa möjlighet för branschen att samutnyttja befintliga resurser i form av lokaler och teknik är ett exempel på ett hållbarhetsperspektiv som finns med i det strategiska utvecklingsområdet *Produktion och infrastruktur* i föreliggande handlingsplan.

Omvärldsperspektivet

Stadens satsning på utveckling av dansens infrastruktur är ett viktigt led för att Göteborg som dansstad inte ska utarmas. Utvecklingen av danskonstens förutsättningar måste kunna stå sig i konkurrensen med andra större städer i Sverige och utlandet. Lokala aktörer ska kunna utbildas, verka och utvecklas i Göteborg.

Föreliggande handlingsplan synliggör att stadens åtagande på dansområdet är långsiktigt och stärker stadens röst i dialogen med samverkanspartner på alla nivåer.

Göteborg Stad har nu stora möjligheter att tillsammans med Västra Götalandsregionen och Högskolan för Scen och Musik/ Göteborgs Universitet stärka och utveckla dansen i staden genom att samverka för att skapa en högre konstnärlig dansutbildning i Göteborg.

Det finns även stor potential för satsningen att härbärgera och utveckla dansens internationella dimensioner. Internationella nätverk och kontakter, möjligheter till samproduktion och utbyten finns både i det fria kulturlivet och inom institutionerna.

Danskonsten är av hävd öppen för världen och utvecklingen av det internationella arbetet kan tillföra ett syresättande in- och utflöde av både konstnärskap, projekt och medel.

Det pågår viktiga förändringar på nationell och regional nivå vad gäller finansiering och insatser till det fria kulturlivet som på olika sätt kommer att påverka stadens dansliv. Till exempel har Kulturrådet fått utökad budget för scenkonst 2018 samtidigt som Västra Götaland har påbörjat förändringar i deras stödformer.

Arbetsmiljökonsekvenser

Genom föreslagen handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg 2018-2019 kommer förvaltningen få bättre överblick över nämndens dansutvecklingsuppdrag, vilka prioriteringar som ska göras inom de strategiska utvecklingsområdena samt när aktiviteterna ska utföras och återspeglaras under perioden. Detta kommer förhoppningsvis leda till en bättre arbetsmiljö för medarbetare i förvaltningen och skapa en tydlighet gentemot förvaltningens samarbetspartners. Förvaltningen noterar att dansutvecklaren endast arbetar deltid med uppdraget och att det är en rad olika samarbetspartners både på lokal, regional och nationell nivå som ingår i dansutvecklingssatsningen.

Bilagor

1. Förslag till handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg 2018-2019.
2. Uppföljning och redovisning av Göteborgs Stads satsning: Dansutveckling 2015. Dnr 0733/16 (KN 2016-04-26 § 70)
3. Uppföljning och redovisning av Göteborgs Stads satsning: Dansutveckling 2016. Dnr 0598/17(KN 2017-04-25 § 76)

Ärendet

I samband med rapporten *Uppföljning och redovisning av stadens dansutvecklingssatsning* (2015-05-24 § 89) gav kulturnämnden förvaltningen i uppdrag att utarbeta förslag till handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg.

I föreliggande tjänsteutlåtande med tillhörande bilaga 1 redovisar kulturförvaltningen förslag till handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg för år 2018 - 2019. Handlingsplanen redogör för de samlade dansutvecklingsuppdrag som nämnden givit förvaltningen med beskrivning av långsiktiga mål samt plan för återrapportering. Perioden fram till 2019 motsvarar den nuvarande regionala kulturplanens varaktighet.

Förvaltningen föreslår att kulturnämnden godkänner förslag till handlingsplan, förklarar uppdraget fullgjort, samt ger förvaltningen i uppdrag att inom innevarande period att ta fram en reviderad handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg 2020 - 2023 i samråd med Västra Götalandsregionen och bransch.

Beskrivning av ärendet

Kulturnämnden har i uppdrag att stödja och främja konst, kulturella verksamheter och stadens fria kulturaktörer. Stadens dansutvecklingssatsning sorterar även under Göteborgs Stads kulturprogramms konstpolitiska mål att bidra till att skapa goda och hållbara villkor för konsten och konstnärerna.

På uppdrag av kulturnämnden genomfördes under 2014 en översyn av danskonstens förutsättningar i Göteborg (yrkande S, MP och V 2013-09-26 § 146, uppdraget fullgjort 2014-09-30 § 134). Syftet med översynen var att göra en nulägesbeskrivning samt utarbeta förslag på åtgärder för att stärka fria grupperns möjligheter att verka inom danskonsten i Göteborg med större kontinuitet.

Mot bakgrund av förvaltningens rapport 2014 *Översyn av danskonstens förutsättningar i Göteborg* (2014-09-30 § 134) beslutade kulturnämnden i samband med budget 2015 (2014-12-15 § 181) om en särskild satsning för att utveckla dansområdet. Satsningen syftar till att stärka förutsättningarna för danskonstnärer att bedriva kontinuerlig och hållbar verksamhet i staden samt ytterst, öka möjligheterna för göteborgarna att möta och ta del av danskonst. Kulturnämnden beslutade att avsätta 2,5 miljoner kronor för att:

- utöka sökbara medel för danskonst (1,8 miljoner kronor),
- inrätta en ny funktion som dansutvecklare,
- utreda förutsättningarna för att stärka ett danskompani över tid.

För en mer utförlig redovisning av nämndens uppdrag inom dansområdet se rubriken *Strategiska utvecklingsområden*, nedan.

Enligt beslut i Göteborgs kulturnämnd (Dnr 0733/16) och Västra Götalandsregionens kulturplan 2016 - 2019 (Dnr 159-2014) samverkar staden och regionen för att etablera en produktionsmiljö för den fria danskonsten i Göteborg, i syfte att tillgodose det fria professionella danskonstområdets lokalmässiga behov.

Förvaltningens beredning av ärendet

Handlingsplanen bygger de fem strategiska utvecklingsområden och enskilda utvecklingsuppdrag som kulturnämnden beslutat samt på det samarbete som upprättats med Västra Götalandsregionen.

Regional samverkan

I kulturnämndens mål och inriktningsdokument / Budget 2017 och 2018 gav kulturnämnden förvaltningen i uppdrag att tillsammans med Västra Götalandsregionen fortsätta att stärka och utveckla dansen. Inom ramen för danssatsningen samverkar kulturförvaltningen i Göteborg med Västra Götalandsregionen under perioden 2016 - 2019 inom områdena ”produktionsmiljö för dans”, ”utbildning och kompetensförsörjning” och ”internationellt utbyte”.

Dansutvecklingsuppdrag

Kulturnämnden har gett förvaltningen ett antal dansutvecklingsuppdrag som kommer redovisas under perioden:

- *I samverkan med regionen fortsätta att undersöka möjligheterna att etablera en produktionsmiljö för danskonst i Göteborg (KN 2016-05-24 § 89.)*
- *I samverkan med lokalsekretariatet undersöka lokaler för en produktionsmiljö utifrån den behovsanalys som tagits fram tillsammans med Västra Götalandsregionen (KN 2017-03-28 § 66.)*
- *Utreda förutsättningarna för att inrätta en branschdriven plattform för dansen enligt modell Barnteaterakademien. (KN 2016-05-24 § 89.)*
- *Att utreda mer specifikt förutsättningarna för att ge något danskompani möjlighet att växa för att uppnå kontinuerlig verksamhet med anställningar minst 6 månader per dansare och år. KN budget 2015 (2014-12-15 § 181). Kompletterande uppdrag 2017-05-23 §104.*

Strategiska utvecklingsområden

Kulturförvaltningen har i uppdrag att verka för att stärka danskonstnärers förutsättningar att vara verksamma i staden. Utveckling av danskonst räknas in under kulturförvaltningens grunduppdrag som handlar om att stödja och främja konst, kulturella verksamheter och stadens fria kulturaktörer. Uppdraget sorterar även under Göteborgs Stads kulturprogramms konstpolitiska mål att skapa goda och hållbara villkor för konsten och konstnärerna.

För att göra det både möjligt och attraktivt att vara verksam danskonstnär i Göteborg och regionen behövs det satsas på flera olika åtgärder för att skapa en hållbar och positiv utveckling. Handlingsplanen utgår från de fem strategiska utvecklingsområden som kulturnämnden beslutat:

- Produktion och infrastruktur.
- Utbildning och kompetensförsörjning.
- Internationellt utbyte.
- Stärkt marknadsföring.
- Kompletterande finansiering.

I bilaga 1 redogörs för de långsiktiga mål inom varje utvecklingsområde som förvaltningen avser att arbeta med under perioden samt när dessa ska återrapporteras.

Förvaltningens uppföljning av aktiviteterna i handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg 2018 – 2019

Aktiviteter som är kopplade till de långsiktiga målen i handlingsplanen kommer att följas upp i stadens ordinarie uppföljningsarbete genom att analysera måluppfyllelse under kort och lång sikt utifrån förvaltningens grunduppdrag ”Stödja och främja konst och kulturella verksamheter och stadens fria kulturaktörer”. Förvaltningen kommer göra uppföljningar av satsningen och stämna av vilka effekter aktiviteterna har för uppdraget att stärka fria gruppers möjligheter att verka inom danskonsten i Göteborg med större kontinuitet.

Förvaltningens förslag

På uppdrag av kulturnämnden genomfördes under 2014 en översyn av danskonstens förutsättningar i Göteborg. En rad strategiskt viktiga utvecklingsområden har identifierats. För att göra det både möjligt och attraktivt att vara verksam danskonstnär i Göteborg och regionen behöver Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen fortsätta arbeta tillsammans för att få till stånd en hållbar förstärkning och utveckling av dansens villkor. I samband med att en ny regional kulturplan för 2020-2023 tas fram bör nya samverkansområden med regionen utarbetas samt handlingsplanen revideras.

I föreliggande handlingsplan beskrivs de identifierade utvecklingsområdena inom dansutvecklingssatsningen med långsiktiga mål och prioriteringar under perioden 2018-2019. Stadens dansutvecklingssatsning svarar mot förvaltningens grunduppdrag att *Stödja och främja konst, kulturella verksamheter och stadens fria kulturaktörer*.

Sammanfattningsvis ska förvaltningen under perioden 2018 - 2019:

- Arbeta med aktiviteter inom de fem utvecklingsområden som identifierats och som nämnden beslutat om (2016-05-24 § 89).
- Samverka med Västra Götalandsregionen inom områdena:
Utbildning, Internationalisering, och Produktionsmiljö.
- Utarbeta nya / reviderade utvecklingsområden att samverka kring tillsammans med Västra Götalandsregionen inför en regionala kulturplan för perioden 2020 – 2023.
- Återrapportera uppdrag till nämnden enligt föreliggande handlingsplan.
- Redovisa etappmål / aktiviteter och effekterna av dansutvecklingssatsningen i stadens ordinarie uppföljningsarbete.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren

Jonna Ulin

Förvaltningsdirektör

Sektorchef Fri konst och kultur

Förslag till handlingsplan för utveckling av danskonsten i Göteborg 2018-2019

Nedan redogörs översiktligt vilka prioriteringar som förvaltningen avser att arbeta med under 2018 och 2019 inom de strategiska utvecklingsområden som identifierats för stadens dansutvecklingssatsning.

1. Produktion och infrastruktur

1.1 Öka tillgången till repetitionslokaler och scener

KN budget 2015 (2014-12-15 § 181).

Det långsiktiga målet är att ha skapat ökad tillgänglighet till ändamålsenliga lokaler och tekniska resurser för branschen samt ökad möjlighet för de fria dansutövarna att nyttja stadens scener.

Kulturförvaltningen och lokalsekretariatet arbetar med att undersöka lokaler för en produktionsmiljö utifrån den behovsanalys som tagits fram tillsammans med Västra Götalandsregionen.

Redovisning av uppdrag: Uppdraget slutredovisas i samband med att uppdraget *"I samverkan med regionen fortsätta att undersöka möjligheterna att etablera en produktionsmiljö för danskonst i"* förklaras fullgjort.

1.2 Utvecklande av residensmöjligheter i Göteborg

KN budget 2015 (2014-12-15 § 181).

Residensverksamheten ska på sikt vara en del av infrastrukturen för produktion, som ett sätt att stärka samverkansmöjligheter och produktionsvillkor för danskonstnärer.

Förvaltningen kommer att i samverkan med bransch, regionala och nationella intressenter verka för att etablera residensmöjligheter genom att tillvarata och samordna befintliga lokalresurser.

Redovisning av uppdrag: Årsrapport 2018 och 2019.

1.3 Stimulera utveckling av danskonst för barn och unga

KN 2016-05-24 § 89

Förvaltningens långsiktiga mål är att stärka villkoren för produktion av danskonst för de unga målgrupperna.

Förvaltningen kommer att utreda förutsättningarna för att inrätta en branschdriven plattform för dansen enligt modellen Barnteaterakademien, i syfte att stimulera och utveckla produktionen av dansverk för barn och unga.

Redovisning av uppdrag: Uppdraget slutredovisas i samband med att uppdraget "Utreda förutsättningarna för att inrätta en branschdriven plattform för dansen enligt modellen Barnteaterakademin" förklaras fullgjort.

1.4 Stärka förutsättningarna för ett danskompani över tid

KN budget 2015 (2014-12-15 § 181), KN 2017-05-23 § 104

Det långsiktiga målet är att kunna bedriva danskonstnärlig verksamhet med goda förutsättningar vad gäller avtalsenliga ersättningar och möjlighet till kontinuerlig verksamhet.

Förvaltningen kommer att utreda förutsättningarna för att ge ett danskompani möjlighet att växa för att uppnå kontinuerlig verksamhet med anställningar minst 6 månader/dansare/år.

Redovisning av uppdrag: Uppdraget slutredovisas i samband med att uppdraget "Att utreda mer specifikt förutsättningarna för att ge ett danskompani möjlighet att växa för att uppnå kontinuerlig verksamhet med anställningar minst 6 månader/dansare/år" förklaras fullgjort.

2. Utbildning och kompetensförsörjning

2.1 Bredda kompetensförsörjningen

KN 2016-05-24 § 89.

Det långsiktiga målet är att fler kompetenser inom branschen ska finnas tillgängliga i Göteborg.

Förvaltningen kommer under perioden att kartlägga behoven av kompetensförsörjning samt föra dialog med utbildningsinstanser och intressenter.

Redovisning av uppdrag Årsrapport 2018 och 2019.

3.2 Verka för en högre konstnärlig dansutbildning

KN 2016-05-24 § 89.

Det långsiktiga målet är att stimulera lokal återväxt och utveckling av danskonsten i Göteborg genom att verka för att få till en högre utbildning inom danskonsten.

Förvaltningen kommer i samverkan med Västra Götalandsregionens koncernavdelning verka för inrättandet av en högre konstnärlig utbildning på dansområdet med placering i Göteborg.

Redovisning av uppdrag: Årsrapport 2018 och 2019

3. Internationellt utbyte

3.1 Tillvarata och stärka branschens internationella kontaktytor

KN 2016-05-24 § 89.

Förvaltningens långsiktiga mål är att dansbranschen i Göteborg ska kunna upprätthålla sina internationella kontaktytor och samarbeten samt vara aktiv del av den internationella dansmiljön.

Förvaltningen kommer att samverka med regionala, statliga och nordiska aktörer samt med dansbranschen kring insatser för att stärka internationellt utbyte.

Redovisning av uppdrag: Årsrapport 2018 och 2019.

4. Stärkt marknadsföring

4.1 Synliggöra aktörer och resurser inom dansfältet i Göteborg (se 2.6)

KN 2016-05-24 § 89.

Förvaltningens långsiktiga mål är att ge externa såväl som lokala intressenter kännedom om vilka resurser och aktörer som utgör dansfältet i staden.

Förvaltningen kommer att skapa en digital informationsportal på goteborg.se.

Redovisning av uppdrag: i Årsrapport 2018 och 2019.

4.2 Stärka marknadsföring av dans

KN 2016-05-24 § 89.

Förvaltningens långsiktiga mål är bidra till att synliggöra utbudet av dans i staden för allmänheten.

Förvaltningen kommer att samverka med aktörer i branschen för att samla och tillgängliggöra det sammantagna utbudet av dans i staden på en gemensam digital plattform.

Redovisning av uppdrag: Årsrapport 2018 och 2019.

5. Kompletterande finansiering

5.1 Stärkt finansiering

KN 2016-05-24 § 89.

För att tillgodose specifika aspekter av dansens utveckling som ej ryms inom nuvarande stödformer behövs kompletterande eller riktad finansiering på dansområdet.

Förvaltningen kommer i samband med översynen av kulturnämndens stödformer samt i dialog med andra finansiärer undersöka möjligheter till riktade finansiella insatser.

Redovisning av uppdrag: Årsrapport 2019.

Göteborgs Stad
Kultur

Uppföljning och redovisning av Göteborgs Stads satsning

Dansutveckling 2015

Göteborgs Stads kulturförvaltning

Myriam Mazzoni

2016-04-08

Innehåll

Bakgrund.....	3
Dansutvecklarens uppdrag	3
Uppföljning av uppdrag	3
Arbete under hösten 2015 och första kvartalet 2016.....	3
Regional Samverkan	4
Tillgång till lokaler och scener	5
Kampanj för dansen i Göteborg	5
Ökad tillgänglighet för barn & unga	5
Uppföljning av stöd till dansområdet.....	6
Fördelning av stöd 2015	6
Verksamhetsstöd.....	7
Projektstöd	7
Projektstöd Pronto.....	8
Uppföljning av utredning Danskompni.....	9
Förvaltningens nulägesanalys och förslag.....	9
Omvärld	9
Nationell och regional utveckling.....	9
Starka grannar	10
Konstpolitik och kulturplanering	10
Strategiska utvecklingsområden	11
Produktion och infrastruktur.....	11
Utbildning och kompetensförsörjning.....	12
Internationellt utbyte	12
Hållbarhet och transparens	12
Förstärkt stöd	13
Stärka marknadsföringen av dans	13
Förslag till fortsatt arbete.....	13
Slutord	13

Bakgrund

Dansens infrastruktur är relativt ung. Som konstart blev den ett eget konstpolitiskt område först 1994. Den stadga och kontinuitet som institutioner traditionellt borgar för på andra konstområden saknas generellt sett inom dansen. Detta innebär att det är en sektor som främst bärs och drivs av ett frilansande skrå danskonstnärer. Trots detta, är det en växande konstform med stor potential i det att den stadiigt lockar yngre publik och erbjuder många dynamiska gränssnitt in i andra konstformer. I Göteborg finns den fria dansmiljön etablerad sedan sjuttioalet. Se bilaga 2.

På uppdrag av kulturnämnden genomfördes under 2014 en översyn av danskonstens förutsättningar i Göteborg, med syfte att göra en nulägesbeskrivning. Detta efter en längre tids uppvaktning från aktörer inom dansen som påtalat stora utmaningar för dansen i Göteborg.

Förvaltningen fick även i uppdrag att komma med förslag på åtgärder som skulle kunna möjliggöra för fria grupper att verka inom danskonsten i Göteborg med större kontinuitet.

I översynen belystes styrkor och svagheter samt utvecklingsmöjligheter vad gäller produktionsvillkor, presentationsmöjligheter och publikrelationer. Med utgångspunkt i några av översynens slutsatser beslutade kulturnämnden i samband budget för 2015 att avsätta 2,5 mnkr för att:

- utöka sökbara medel för danskonst (1,8 mnkr)
- inrätta en ny funktion som dansutvecklare
- utreda förutsättningarna för att stärka ett danskompani över tid

Dansutvecklarens uppdrag

I augusti 2015 inrättade förvaltningen en ny tjänst som dansutvecklare på halvtid med uppdraget att:

- åstadkomma bättre koordinering och samverkan mellan stadens och regionens befintliga resurser
- medverka till att öka tillgången till repetitionslokaler och scener
- stärka den gemensamma marknadsföringen för dansen
- skapa nätverk för att ytterst öka tillgängligheten för danskonstens utövare och publik

Denna rapport redogör för dansutvecklarens arbete under 2015 och första kvartalet 2016 samt hur stöd fördelats till danskonsten under samma period.

Uppföljning av uppdrag

Arbete under hösten 2015 och första kvartalet 2016

I augusti 2015 inrättades en samlad funktion för dansen inom kulturförvaltningen vid enheten Kulturstöd. Funktionen utgörs idag av en person med delad tjänst som dansutvecklare på 50 % och dansutredare på 30 %. En tydlig slutsats i översynen var fältets brist på överblick, samordning och kommunikation. Inrättandet av en dansutvecklare har därför tagits väl emot av branschen. Som en expertfunktion med övergripande ansvar har dansutvecklaren möjlighet att röra sig i branschens alla led vilket skapar goda förutsättningar för såväl kunskapsspridning som omvärldsbevakning utifrån ett helhetsperspektiv; viktiga nycklar för ett hållbart strategiskt arbete. I nuläget innehas funktionerna dansutvecklare och utredare av en och samma person men bör inom en snar framtid, liksom inom filmen, fördelas på två olika personer.

Inledningsvis har arbetet handlat om att återkoppla till branschens aktörer var stadens satsning står i relation till dansöversynen. Behoven är fortsatt stora och i kombination med att det genom åren gjorts flera utredningar av dansområdet i regionen som inte lett till konkreta åtgärder, har det varit viktigt för

dansutvecklaren att visa på handlingskraft för att skapa trovärdighet för funktionen och för stadens satsning som helhet.

Regional Samverkan

Parallellt med Göteborgs stads satsning på dansområdet är dansen även ett utvecklingsområde för Västra Götalandsregionen. Detta är en stor fördel då samverkan med regionen på flera sätt är en nyckelfråga för att dansutvecklingsuppdraget ska få full bäring.

Västra Götalandsregionen är finansiär och uppdragsgivare till flera viktiga aktörer. T.ex. har både Göteborgs Operan och Folkteatern regional huvudman, Danscentrum Väst har regionalt verksamhetsstöd och flera av Göteborgs lokala aktörer med kommunalt verksamhetsstöd har treåriga s.k. kulturstrategiska utvecklingsstöd från regionen. Västra Götalandsregionen stöttar även de eftergymnasiala utbildningarna Balettakademien och PAS (Performing Arts School) samt är huvudman för Kulturakademien Trappan som ombesörjer viktiga fortbildningsinsatser.

Omvänt, har Västra Götalandsregionen intresse av att Göteborg stärker dansområdet då lejonparten av regionens utövare bor och verkar i staden och Göteborg är en av få kommuner i regionen som fördelar stöd till dansproduktion.

Att inleda dialog kring samverkansmöjligheter med regionen har därför varit prioriterat och sker på flera nivåer. Den regionala strukturen bygger på en beställar-utförarmodell. Vad gäller strategisk utveckling och samverkan sker dialog med Koncernavdelningen Kultur (beställaren); och för den mer operativa koordineringen och samverkan kring insatser och aktiviteter, med Kultur i Väst (utföraren).

Samtalen har hittills resulterat i nedanstående strategiska områden för samverkan.

- **Produktionsmiljö för dans i Göteborg**

Under flera år har det påtalats att de lokalmässiga behoven för den professionella danskonsten i staden är stora och har direkt påverkan på förutsättningarna för produktionen av danskonst i Göteborg. Att stad och region kan samverka kring insatser är en god förutsättning för att komma vidare i en fråga som länge varit en hämsko för utvecklingen av dansen i Göteborg.

Syftet med att inrätta en produktionsmiljö handlar om att skapa arbetsrum och mötesplats för danskonsten i staden. Inom filmen finns Gothenburg Studios som ett gott exempel på hur flera kompetenser, resurser och aktörer kan samlas under ett tak. I nuläget saknar dansområdet strukturer som mäktar driva frågan på egen hand. I arbetet för att ta fram en produktionsmiljö för dans agerar staden i samverkan med Västra Götalandsregionen möjliggörare för den fria danskonsten genom att samordna branschen, föra frågan framåt och med sikte på att tillgängliggöra en fysisk plats i staden. Det handlar inte om att inrätta en institution i form av ett Dansens Hus, utan att tillgängliggöra en plats, en hemvist som kan skapa kontinuitet och utvecklingsmöjligheter på branschens egna villkor.

Planen är att under 2016, i samarbete med en referensgrupp med representanter från branschen, arbeta fram en projektbeskrivning som konkretiserar behov och driftsfrågor, förslag till lokalisering och finansieringsmodeller samt olika scenarier för huvudmannaskap och förvaltning.

Ett förslag är att region och stad samfinansierar en förprojektering under 2017¹.

¹ Eftersom det handlar om att projektera en plats för extern drift och verksamhet, dvs. inte någon kommunal verksamhet, behöver ingen förfrågan ställas till Lokalsekretariatet.

- **Internationalisering**

Internationalisering handlar om att tillvarata och stärka potentialen i dansens internationella dimensioner. Till exempel via olika nätverk och via strukturer som residens. Ett konkret förslag är att under 2018 samverka kring ett värdskap av *Keđja*, Nordisk-baltiskt nätverk för danskonst.

- **Utbildning och kompetensförsörjning**

Det behövs förstärkning på flera kompetensområden inom dansen, bland annat saknas producenter, dramaturger och marknadsförare. Vidare försvårar avsaknaden av konstnärliga utbildningar på högskolenivå inom dansområdet i Göteborg den konstnärliga återväxten. Förvaltningen har för avsikt att gemensamt med Västra Götalandsregionen medverka i dialoger med t.ex. Kulturakademien Trappan och Göteborgs Universitet.

Tillgång till lokaler och scener

En viktig pusselbit i kulturförvaltningens arbete; att stärka förutsättningarna för danskonstnärer att bedriva sin verksamhet i staden, handlar om produktionsplatser. Det lokalmässiga behovet för den professionella danskonsten i staden är stort och påverkar förutsättningarna för produktionen av danskonst. I december 2015 fick en professionell studio i Göteborg stänga p.g.a. av en 60 procentig hyreshöjning och behovet av arbetsytor är nu akut.

I samarbete med Danscentrum Väst har förvaltningen därför inlett en förstudie för att undersöka möjligheten att tillgängliggöra befintliga lokalmässiga och ev. även tekniska resurser (scenisk belysning, dansmattor m.m.) för dansfältet genom samverkan med befintliga scener och andra resursverksamheter i staden. Syftet med samarbetet med Danscentrum Väst är att öka möjligheten för stadens professionellt verksamma dansaktörer att få tillgång till professionella produktionsmiljöer (repetitionslokaler och scener) i väntan på att mer beständiga lösningar kommer på plats.

Parallellt har en dialog med olika scener i staden inletts för att undersöka intresse och befintliga möjligheter att presentera mer danskonst.

Kampanj för dansen i Göteborg

Som ett sätt att stärka marknadsföringen kring dans har förvaltningen inlett ett arbete med att ta fram en marknadsföringskampanj för att synliggöra dansen i staden. Kampanjen ska fungera som plattform för publikutveckling och stärka branschens förutsättningar att ta plats och kommunicera i och tillsammans med staden. Kampanjen kommer att drivas under ett samlande kampanjnamn och bygger på det utbud som befintliga dansaktörer i staden erbjuder i kombination med förstärkande insatser. Både namnförslag och innehåll tas fram i dialog med olika representanter från branschen (utövare, festivaler, scener, producenter). Kampanjens strategi är i ett första skede att mobilisera stadens egen organisation och verksamheter som resurs och kanal för kampanjen. Initiativet har hittills tagits väl emot och ett kampanjnamn kommer att presenteras på Internationella Dansens Dag, den 29 april.

Ökad tillgänglighet för barn & unga

Barn och unga är en prioriterad målgrupp. Förvaltningen har en danskonsulent på halvtid som arbetar främjande i stadsdelarna för barn och ungas möjlighet att möta danskonst.

I Göteborg är kulturombud och elever vana vid att besöka fria teatergruppers och institutioners fasta scener via bokning av enskilda biljetter. Eftersom det saknas en etablerad scen med regelbunden programläggning av dans för barn och unga, samt att få arrangörer köper hela föreställningar, är möjligheten för barn att se professionell dans liten.

För att öka möjligheten att få ut dans i stadsdelarna ansökte danskonsulenterna om externa medel för *Dansloopen*, ett utvecklingsprojekt som i ett första skede syftade till att stärka arrangörsleden i stadsdelarna. Utgångspunkten är *Dansbanan*, en tidigare etablerad turnéslinga med spelplatser runt om i staden, men som efter stadsdelsombildningen behövt omformas och vidareutvecklas. Genom *Dansloopen* etablerades ett dansturnénätverk för barn och unga i Göteborgsregionen med målet att fler barn och unga ska få del av kvalitativ danskonst. Nätverket består av arrangörer inom Göteborgs stadsdelar samt några kommuner runt Göteborg, sammanlagt 10 parter. Projektet pågick under 2015 med medel från Göteborgsregionens kultur- och fritidschefsnätverk. Två turnéer med fyra professionella dansföreställningar riktade till barn och unga genomfördes. Ansökan om en fortsättning 2016 avslogs. Samtidigt fick de regionala danskonsulenterna Kultur i Väst i uppdrag att under 2016 etablera ett dansnätverk för barn och unga med bl.a. *Dansloopen* som modell. Ett fortsatt arbete med *Dansloopen* ryms inte inom danskonsulentens halvtidstjänst och aktiviteter med nätverket har pausats. En dialog kring ansvarsfördelning och samordning av insatser mellan regionen och staden har initierats av staden.

En tidigare översyn av förvaltningens danskonsulent år 2013 visar att efterfrågan på dans bland barn upp till 13 år är stor. Överlag finns det dock större efterfrågan än vad det finns tillgängliga produktioner. Förvaltningen har genom åren återkommande fått påstötningar från olika aktörer om behovet av en motsvarande *Barnteaterakademin* på dansområdet. Barnteaterakademin är en framgångsrik modell som samlar aktörer från både det fria fältet och institutioner för att utveckla och stimulera produktionen av ny dramatik för barn och unga i Göteborg. En motsvarighet för dansen med syfte att stärka utvecklingen av ny koreografi för barn och unga skulle dessutom väl komplettera det strukturella arbetet som danskonsulenterna driver gentemot arrangörer och beställare. Förvaltningen skulle välkomna ett uppdrag att utreda förutsättningarna för sådan modell.

Uppföljning av stöd till dansområdet

Förstärkningen av stödet till danskonsten inrättades ” i syfte att skapa nödvändiga förutsättningar för danskompanier och arrangerande scener att verka hållbart, professionellt och med kontinuitet”.

Förstärkningen har inneburit en viktig ökning i antal beviljade kvalificerade projekt, vilket på sikt ökar dynamiken i fältet med både fler verksamma aktörer och tätare mellan produktionerna. Förstärkningen har även möjliggjort en höjning av stödnivåerna i sig, vilket är särskilt angeläget för dansen då nuvarande förutsättningar med få scener, korta spelperioder och begränsade sittplatser i salonger inte medger några större egna intäkter i form av t.ex. biljettintäkter.

Effekterna av det förstärka stödet bör utvärderas över tid. Eventuellt bör även möjligheter till andra stödformer undersökas.

Fördelning av stöd 2015

Kulturnämndens stödformer fördelas enligt beslutade riktlinjer för kulturstöd:

Kulturstödet syftar till att berika ett kulturliv av hög kvalitet för hela Göteborg. Kulturstödet ska riktas till huvudsakligen publika verksamheter i Göteborg som bedöms vara av konstnärlig och kulturpolitisk betydelse.

Sammantaget ska fördelning av stöd bidra till:

- Förnyelse av konstnärliga uttryck och/eller produktionsformer;
- Ett rikt utbud för barn och ungdom;
- Kulturell mångfald;
- Att nå nya publikgrupper.

Förstärkningen av sökbara medel till dansområdet fördelas som verksamhetsstöd, projektstöd och projektstöd Pronto och bereds av enheten Kulturstöds utredare för dans.

Verksamhetsstöd

Kulturnämnden fördelade totalt ett verksamhetsstöd om 52 898 tkr till 70 organisationer för verksamhet under 2015. Elva av dessa är verksamma inom dansområdet och delade på 4 370 tkr. Av dessa utgjorde 960 tkr förstärkning, dvs. 22 %. Det sammantagna stödet till dans utgör totalt 8 procent av budgeten för verksamhetsstöd. Av verksamhetsstöden är 7 kompanier, två scener, ett resurscentrum och en festival. Verksamhetsstöd kan ges för ett eller tre år.

De nya medel som riktats till dansen har gjort det möjligt att förstärka verksamhetsstöd som, utöver en indexuppräkning om 1 % för några aktörer, i flera fall legat orörliga i många år och på relativt låga nivåer jämfört med övriga medfinansierare. Ytterligare två aktörer som beviljades ettårigt statligt verksamhetsstöd från Kulturrådet lyftes in i det kommunala verksamhetsstödet.

Effekten av förstärkningen hamnade dock i skuggan av att verksamhetsstöden från Kulturrådet drogs in till alla utom scenerna Atalante och 3:e våningen samt Danskompagniet SPINN. Se s. 10 under rubriken *Omvärld*.

Inför 2016 fördelade Kulturnämnden totalt ett verksamhetsstöd om 51 276 tkr till 72 organisationer. Elva av dessa är verksamma inom dansområdet och delade på 4 385 tkr. Inga nya verksamheter med verksamhetsstöd har tillkommit däremot aviserar Dansbyrån, konstnärsdrivet resurscenter för dans sedan 2001, sin avveckling under 2016.

Beviljade Verksamhetsstöd, dans

Organisation	2014	2015	2016
3:e Våningen (Dance Across Borders)	550 000	700 000	700 000
Art of Spectra	270 000	400 000	400 000
Atalante (Föreningen Atalante)	1 025 000	1 038 000	1 048 000
Dansbyrån	202 000	205 000	150 000
Danskompagniet SPINN (Producentbyrån)	200 000	230 000	230 000
E=MC2 Danskonst	540 000	540 000	540 000
Embla Dans och Teater	150 000	200 000	200 000
Eva Ingemarsson Dansproduktion	260 000	260 000	315 000
Jeanette Langert (Kulturverket i Väst)	200 000	400 000	400 000
Olof Persson Projects (ÄKPS)		150 000	150 000
Satellit Scenkonst		250 000	250 000
	3 399 014 kr	4 375 015 kr	4 385 016 kr

Projektstöd

Under perioden har enheten för Kulturstöd hanterat tre projektstödsomgångar med beslut i kulturnämndens utskott för kulturstöd där förstärkningen trätt i kraft; två omgångar under 2015 samt projektstöd för våren 2016.

I projektstöden återfinns ett antal etablerade koreografer och aktörer och flera av dem är kvalificerade att söka verksamhetsstöd.

Under 2015 inkom totalt 26 st ansökningar med ett sammanlagt ansökningsbelopp om 3 995 tkr inom dans. Av dessa beviljade kulturnämndens utskott för kulturstöd totalt 13 projekt stöd om 1 050 tkr, varav 560 tkr eller 53 % utgjorde förstärkning.

Beviljade projekt, Projektstöd 2015

Sökande	Projekt	Beviljat stöd
Atalante	Zerkalo	90 000
Crowd Company	Den elektriska kroppen	65 000
Dance Culture Dansförening	GBG Dance Festival 2015	90 000
Hirame	Nagaame	80 000
Iraqi Bodies	Pillars of Blood	60 000
Lisa Larsdotter Petersson	VARIA festival 2015	150 000
Maja Kekonius firma	The Event Films - visning av pilot - Gbg	60 000
MEW	VERSALER, ett rörelse och ljudverk.	70 000
SMartSe	HURLING - to extract the present through history	80 000
SmartSe AB	Sibiri- konsten, kulturen och människovärde	65 000
Studio Buji	Preservation	70 000
W.danceArt	Kill a Cat Show	80 000
Young Art Kulturförening	5°Celsius	90 000
		1 050 000

I projektstödsomgången inför våren 2016 inkom 17 ansökningar till ett sammanlagt ansökningsbelopp om 2 026 tkr inom dans. Kulturnämndens beviljade 6 projekt om 650 tkr, varav 300 tkr eller 46 % utgjorde förstärkt stöd.

Beviljade projekt, Projektstöd våren 2016

Sökande	Projekt	Beviljat stöd
GoldDigger Productions	Nordic ReCreation Method	100 000
Hirame	Wolf	100 000
Iraqi Bodies	The Rite of Exile	100 000
Larsdotter Förening	Varia Festival 2016	150 000
Moa Kompani	Den utsträckta handens gest	100 000
World Dance Company	Contrastes	100 000
		650 000

Projektstöd Pronto

Under 2015 sökte 28 projektstöd Pronto inom området dans med ett totalt ansökningsbelopp om 980 tkr. Av dessa beviljades 17 projekt stöd om totalt 410 tkr, varav 280 tkr eller 68 % utgjorde förstärkning.

Beviljade projekt, projektstöd Pronto 2015

Sökande	Projekt	Beviljat stöd
ADEKWHAT	Philippe Blanchard - This is That	20 000
BYRACKA	KÄPP	40 000
Danscentrum Väst	Dans & Teatertältet 2015	18 000
Dansverk	20PARIS2014	20 000
EF Slgge Modigh / Can I Do This?	BOXED	20 000
Elin Hermanssons firma	Rörelsen får aldrig rynkor?!	20 000
Hirame	Emerge - MOON	25 000
I MIN HATT	I min hatt-konstdansinstallation	18 000

iIDance	Triple Bill in Gothenburg	20 000
Larsdotter Förening	Performance Improvisation - Solon 2015	35 000
Linda Wardal Produktioner	GAMES	16 000
Möjlighetsministeriet	Donnie	18 000
Nimations	AI_am	15 000
SmartSe AB	Untold Stories	35 000
Vestel Scenkonst	Depurazione / Cracked -Två solon på Atalante	35 000
World Dance Company	Lady Macbeth	25 000
ÖFA-kollektivet	ÖFA <3 Atalante	30 000
		410 000

Uppföljning av utredning Danskompani

Förvaltningen har i uppdrag att utreda förutsättningarna för att stärka ett danskompani över tid. Mer specifikt att *”ge något danskompani möjlighet att växa för att uppnå kontinuerlig verksamhet med anställningar minst 6 månader/dansare/år”*². Uppdraget innefattar en komplex frågeställning vad gäller kompaniformer idag, hållbarhetsaspekter, urval, den allmänna finansieringen, scenisk hemvist m.m. Mot bakgrund av att Kulturrådet drastiskt har förändrat sina stöd till verksamheterna i Göteborg inför 2015 och 2016, har förvaltningen hittills avvaktat att börja utreda frågan för att se hur situationen utvecklar sig.

Förvaltningens nulägesanalys och förslag

Omvärld

Nationell och regional utveckling

Strax efter att stadens översyn av förutsättningarna för dansen i Göteborg slutförts, genomfördes även en nationell respektive regional översyn av dansområdet³.

Under 2015 presenterade Kulturrådet och Konstnärsnämnden en *Översyn av statens insatser på dansområdet*. Slutsatserna är inte olika dem i stadens översyn. Den konstaterar att antalet föreställningar av professionell dans måste öka, att det finns obalans i finansieringen där staten står som störst finansiär, att den fria sektorn är primär och konstnärligt vital samt understryker dansområdets starka internationella dimension.

I samband med att Västra Götalandsregionen arbetade fram en ny kulturplan för perioden 2016-2019 genomfördes en behovsanalys och särskilda utvecklingsinsatser på dansområdet kunde skrivas in i kulturplanen.

Utöver samverkan kring en produktionsmiljö för dans i Göteborg, är några av regionens satsningar följande: utbildning och fortbildning, turnénätverk för barn och unga samt en större satsning med förstärkning till minst tre kommuner och scener för att utveckla deras dansutbud (via föreställningssubvention) och publik.

Den regionala satsningen kan ses i ljuset av att konstformen tydligt är koncentrerad till de stora städerna. Staten signalerar att man vill se ökade resurser till dans från både region och kommun och månar om att utveckla en regional struktur för den fria dansen. Bland annat har ett uppdrag gått ut till Riksteatern. Denna utveckling kommer sannolikt att påverka möjligheterna för aktörerna i Göteborg – hur och i vilken omfattning återstår att se.

² Budget för Göteborgs Stads kulturnämnd 2015, Dnr 1043/14, s. 11.

³ *Översyn av statens insatser på dansområdet*, Konstnärsnämnden/Kulturrådet 2015

En samlad finansiering från region, kommun och stat är oftast en förutsättning för att kunna bedriva en regelbunden producerande verksamhet. Parallellt med att kulturnämnden beslutade om en förstärkning av stödet till dansen i Göteborg såg flera etablerade aktörer, med verksamhetsstöd från staden, sina verksamhetsstöd från Kulturrådet indragna. Detta väckte naturligtvis starka reaktioner. Kulturrådets omfördelning av stöden stärkte visserligen scenerna för dans i Göteborg och några nya aktörer⁴, men den redan sköra strukturen för danskonst i Göteborg rubbades, då några av de mest stabila dansproducenterna försvagades. Inför 2016 har dessa ytterligare försvagats. Förvaltningen konstaterar att sedan 2014 har det statliga stödet via Kulturrådet till Göteborgs organisationer med verksamhetsstöd minskat med nästan 2 miljoner kronor, från ca 5,7 till ca 3,8.

Situationen för dansaktörerna i staden ledde till att förvaltningen arrangerade flera möten lokalt samt med de andra finansörerna. I februari 2015 bjöd förvaltningen in till ett större branschmöte där representanter från Kulturrådet, Konstnärsnämnden samt Västra Götalandsregionen presenterade sig.

Sammantaget pekar samtliga översyner på att det inte räcker med att stärka ett led för att få en positiv utveckling på dansområdet, utan att det måste ske flera insatser parallellt. En sådan samsyn och goda regionala och nationella dialoger stärker förutsättningarna för detta.

Starka grannar

Det är lätt utifrån den nationella fördelningen av stöd att jämförelser går till Stockholm. I Göteborgs närområde finns det dock flera exempel på positiv utveckling inom dansen och satsningar som är både inspirerande och har potential för framtida samarbeten och utbyten.

Region Halland är till antal invånare mindre än Göteborgs kommun och har ungefär lika många kommuner som Göteborg har stadsdelar. *Rum för dans*⁵ är det namn under vilket regionen arrangerar, medproducerar, programlägger och marknadsför sin dansverksamhet. Det är en långsiktig satsning på dansområdet som i nuläget omsluter ca 4 000 tkr i verksamhetsmedel per år och därtill sökbara stöd – en satsning som de senaste åren kommit flera av Göteborgsaktörerna till del. Faktum är, att på flera sätt har Region Halland genom att erbjuda scener, residens och produktionsmedel blivit en del av Göteborgsdansens infrastruktur.

I Oslo finns en levande dansscen som ombesörjs både av flera institutioner (Dansens Hus och Nasjonalbaletten), kompanier av både större och mindre format, scener och produktionsplatser. Sedan 2016 har högskolor med utbildningar inom danskonst utökats till två. Det finns nära relationer mellan dansmiljön i Göteborg och Oslo och det finns flera exempel på norska dansare och koreografer som flyttat hit.

Aarhus är ytterligare en nordisk granne som har relationer med Göteborgs dansmiljö och som genom åren satsat både på att stärka infrastruktur och enskilda konstnärskap inom dansen. Senaste tillskottet är *Bora Bora*⁶, stadens gästspelsscen med inriktning på dans och visuell teater. Med en tydlig konstnärlig ledning har *Bora Bora* på kort tid etablerat sig som en stark gästspelsscen och ett växthus för nya, lokala som internationella, talanger.

Sammantaget finns det i vårt grannskap flera strukturer, nätverk och andra resurser som, både på kort och lång sikt, är eller skulle kunna bli en stor tillgång för utvecklingen av dansfältet i Göteborg.

Konstpolitik och kulturplanering

Malmö är en av de kommuner i landet som satsar mest på kultur. Malmö Stads kulturförvaltning arbetar sedan ett par år för att ta fram en plattform för scenkonstproduktion i samverkan med region Skåne.

⁴ *Iraqi Bodies* och *Danskompaniet SPINN* innehar verksamhetsstöd från Kulturrådet.

⁵ Se rumfordans.se

⁶ Se bora-bora.dk

Målet är att inrätta en *Plattform för fri scenkonst* – en fysisk plats som ska "möta dagens [lokalmässiga] behov men framför allt säkerställa en hållbar strategi för scenkonstens framtida utveckling"⁷. Liksom för stadens och regionens samarbete kring en produktionsmiljö för dans, är syftet att staden agerar möjliggörare för det fria fältet genom att samordna och driva processen framåt.

De lokalmässiga utmaningarna för det fria kulturlivet generellt, och för scenkonsten specifikt, är återkommande i landets alla stora städer. Förutom att hyreshöjningar urholkar de offentliga stöden finns många tecken på att städernas förtätnings- och gentrifieringsprocesser med medföljande drastiska hyreshöjningar och olika projekteringar, tränger bort konstnärlig verksamhet.

I december 2015 fick en professionell studio i Göteborg stänga p.g.a. av en 60 % hyreshöjning. Liknande utmaningar finns även i Stockholm. T.ex. står Danscentrum Stockholm inför en liknande hyreshöjning för sina studiolokaler; Byggnaden som huserar det dynamiska kulturklustret och produktionshuset på Telefonplan ska rivas för att bygga bostäder; Konstnärernas Kollektivverkstad är uppsagda. Inom en knapp tvåårsperiod riskerar aktörer som utgör centrala resurser för det fria konstlivet i Stockholm, att stå hemlösa och en infrastruktur att raseras.

Att staden mäkclar rum för den fria danssektorn är ett exempel på och en viktig signal om att ett levande kulturliv har plats i staden nu och i framtiden. Det är en strategisk fråga att arbeta vidare med.

Strategiska utvecklingsområden

Kulturförvaltningen har i uppdrag att verka för att stärka danskonstnärers förutsättningar att vara verksamma i staden. Behoven är stora och utvecklingsmöjligheterna flera. Nedanstående utvecklingsområden är några av de som framkommit under arbetet 2015.

Produktion och infrastruktur

För att göra det både möjligt och attraktivt att vara verksam danskonstnär i Göteborg och regionen behövs det bättre infrastruktur för produktion. Inom ramen för den regionala kulturplanen 2016-2019 ges möjlighet att redan 2016 inleda samarbete för att undersöka förutsättningarna för en produktionsmiljö för dans i Göteborg, som en gemensam strategisk satsning på produktionsledet för dansen.

Möjligheten att etablera en professionell produktionsmiljö för dans är en viktig pusselbit, som inte bara verkar samlade för aktörerna i Göteborgs dansmiljö, utan även gör det lättare för branschen utanför Göteborg att etablera samarbeten och hitta en väg in i staden.

Residens, dvs. arbetsvistelse på en plats (t.ex. studio eller scen), är ett format som utvecklats till att bli ett vanligt förekommande led i produktionen av danskonst. Sedan 2015 har Västra Götalandsregionen ingått i ett samarbetsavtal med Konstnärsnämnden angående residensverksamhet i regionen. Utvecklandet av residensmöjligheter i Göteborg kan göra det möjligt att knyta an till denna satsning såväl som internationella residensnätverk och program, och på sikt etablera Göteborg som en produktionsplats för dans.

Möjligheter till publika möten måste öka, dvs. att fler scener i staden presenterar danskonst. En dialog som undersöker scenernas intresse och möjligheter pågår. De två befintliga fria "dansscenerna" Atalante och 3:e våningen axlar ett stort ansvar för de lokala utövarna, men räcker inte till. På sikt bör förutsättningarna för ytterligare en scen för dans i staden ses över.

⁷ *Projektbeskrivning Plattform för fri scenkonst*, av Mario Castro Sepulveda och Lina Ehn Öberg (i samarbete med Kulturförvaltningen)

Utbildning och kompetensförsörjning

För att förbättra förutsättningarna för kvalitet i både produktion och publikrelationer behöver dansbranschen utveckla och producera fler mellanled. I nuläget råder det brist på flera kompetensområden som kan stärka utvecklingen av fältet. Bland annat råder det brist på producenter, dramaturger och marknadsförare. Branschen har under flera år efterlyst möjligheten till vidareutbildning på högskolenivå, något som skulle stärka branschen lokalt, men även internationellt. Vidare försvårar avsaknaden av konstnärliga utbildningar på högskolenivå inom dansområdet i Göteborg den konstnärliga återväxten. En mer diversifierad bransch, med fler kompetenser och mellanled skulle innebära en förstärkning av strukturer, skapa bättre förutsättningar för konstnärlig kvalitet (genom att frigöra tid för konstnärligt arbete) såväl som för att utveckla publikrelationerna.

Internationellt utbyte

Danskonsten är påfallande präglad av internationalitet, i såväl produktioner, samarbeten som nätverk. Den lokala infrastrukturen är därför betydelsefull för att de fria aktörerna inom danskonsten i Göteborg också ska kunna tillvarata kontaktytor och samverka i internationella sammanhang och nätverk – med allt vad det kan innebära av in och utflöde av konstnärskap, kompetenser och nätverk. Dansens internationella dimensioner innebär också en viktig möjlig utökning av medel. Det finns i nuläget fem festivaler⁸ med olika inriktningar på dansområdet – samtliga har internationella anspråk.

Hållbarhet och transparens

För att åstadkomma positiva resultat och utveckla förutsättningarna för danskonsten i Göteborg behövs att satsningen sker på flera områden och över tid.

För att skapa trovärdighet gentemot branschen och samverkansparter behöver utvecklingsarbetet vara transparent och tydligt i sina målsättningar. Även om dansutvecklarens uppdrag ger en inramning för förvaltningens arbete med dansutveckling, finns det anledning till att konkretisera stadens satsning på dans i en handlingsplan. En handlingsplan ger stadga åt arbetet med uppföljningsbara mål och mätbara effekter. Den skapar även transparens och trovärdighet gentemot bransch och inte minst tydlighet gentemot samverkansparter.

Förvaltningen bör därför ta fram en handlingsplan för danskonsten i Göteborg med stöd i dansöversynen, uppdraget till dansutvecklaren samt kulturprogrammet. Handlingsplanen ska med tydliga målsättningar konkretisera hur satsningen förvaltas, utvärderas, följs upp och utvecklas. En sådan handlingsplan ger inte bara stabilitet åt satsningen utan även förutsättningar för en mätbar utveckling, trovärdighet och transparens.

Den regionala samverkan är en nyckelfaktor för att satsningen ska ge hållbara resultat. Dialogen med regionen har hittills varit mycket positiv och fruktbar. Dock är det ett nytt sätt för alla parter att arbeta på och det finns vissa utmaningar i strukturskillnaderna. Staden och regionen verkar utifrån olika uppdrag, men framförallt på olika villkor. Staden är en av regionens 49 kommuner och har inte samma utrymme; strukturellt eller ekonomiskt, att alltid möta initiativ och möjligheter i takt. Det finns även vissa oklarheter vad gäller ansvarsfördelning. Dessa frågor blir viktiga att bena ut för att kunna etablera de långtgående och hållbara former för samverkan som en utveckling av dansområdet kräver.

En möjlighet för att tydliggöra samverkans politiska förankring och ambition är att Göteborgs kulturnämnd och Västra Götalands kulturnämnd upprättar en avsiktsförklaring vad gäller utveckling av danskonstens förutsättningar i regionen och i staden. En sådan avsiktsförklaring skulle ge kraft åt samverkan i kontakt med andra aktörer och sända en viktig signal om att utvecklingen är långsiktig.

⁸ Göteborgs dans- och teaterfestival, VARIA improvisationsfestival, GBG Dance Festival, Satellit – Nordisk dansfestival för barn, Planeta – musik och dansfestival.

Förstärkt stöd

Effekterna av det förstärkta stödet bör utvärderas över tid. Eventuellt bör även möjligheten till att inrätta kompletterande stödformer undersökas. Kompletterande stödformer skulle kunna vara ett sätt att tillgodose specifika aspekter av dansens utveckling.

Stärka marknadsföringen av dans

Under 2016 inleds en kampanj med syfte att synliggöra dansen i Göteborg. Kampanjplanen läggs över tre år. Att driva kampanjen inåt i stadens strukturer är en strategi för att låsa upp och tillgängliggöra staden som arena och resurs för ett konstområde. Någon sådant arbete har tidigare inte gjorts av förvaltningen och kampanjen är så sätt ett pilotprojekt. Ett lärande genom kontinuerlig uppföljning och utvärdering av kampanjen blir därför centralt för det fortsatta arbetet.

Förslag till fortsatt arbete

- **Handlingsplan**

Förvaltningen tar fram en handlingsplan för danskonsten i Göteborg med stöd i dansöversynen, uppdraget till dansutvecklaren samt kulturprogrammet. Handlingsplanen ska med tydliga målsättningar konkretisera hur satsningen förvaltas, utvärderas, följs upp och utvecklas. En sådan handlingsplan ger inte bara stabilitet åt satsningen utan även förutsättningar för en mätbar utveckling, trovärdighet och transparens.

- **Avsiktsförklaring**

Göteborgs Kommun och Västra Götalandsregionen upprättar en avsiktsförklaring att samverka kring en satsning för att utveckla danskonsten i staden och regionen. Att på så vis understryka samverkans politiska förankring kan ge kraft åt samverkan i dialog även med andra aktörer.

- **Produktionsmiljö för dans**

Förvaltningen fortsätter arbetet kring en produktionsmiljö för dans i samverkan med Västra Götalandsregionen. Målet är att ta fram en projektbeskrivning i samråd med en referensgrupp där behov, förslag på drift och finansiering konkretiseras.

- **Utreda en motsvarande *Barnteaterakademin* för dans**

Som ett led i att stimulera och stärka produktionen av dans för barn och unga ges förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för en branschdriven plattform enligt modellen *Barnteaterakademin*.

Slutord

Sammanfattningsvis är stadens satsning på att utveckla dansen välbehövad och har tagits väl emot. Utvecklingsarbetet kan på flera punkter svara på branschens utsatta läge och ger en viktig signal om att staden vill se en vital och fri danskonst. En samsyn vad gäller dansens behov och därtill en gemensam vilja till utveckling tycks råda på såväl nationell, regional som kommunal nivå. Detta ger löfte om goda möjligheter för danskonstens utveckling på flera nivåer. På sikt, kan en satsning på dansen tillsammans med andra bidra till att *”danskonsten är en uppmärksammas konstform i staden, lättillgänglig för såväl nya som tidigare besökare, med hållbara förutsättningar för dem som verkar i branschen och möjligheter för nya aktörer att komma in”*.⁹

⁹ Översyn av danskonstens förutsättningar i Göteborg, se bilaga 2.

Göteborgs Stad
Kultur

Uppföljning och redovisning av Göteborgs Stads satsning

Dansutveckling 2016

Innehåll

Bakgrund.....	3
Dansutvecklarens uppdrag	3
Uppföljning av uppdrag	3
Intern förankring och roller	4
Produktion och infrastruktur.....	4
Utbildning och kompetensförsörjning.....	6
Internationellt utbyte	6
Hållbarhet och transparens.....	6
Kompletterande finansiering.....	6
Stärkt marknadsföring av dans.....	6
Ökad tillgänglighet för barn & unga	7
Utredning Danskompani.....	7
Uppföljning av stöd till dansområdet.....	8
Fördelning av stöd 2016	8
Verksamhetsstöd	8
Projektstöd	9
Projektstöd Pronto.....	9
Förvaltningens nulägesanalys.....	10
Planerad verksamhet 2017	11
Slutord	11

Bakgrund

Dansens infrastruktur är relativt ung. Som konstart blev den ett eget konstpolitiskt område först 1994. Den stadga och kontinuitet som institutioner traditionellt borgar för på andra konstområden saknas generellt sett inom dansen. Detta innebär att det är en sektor som främst bärs upp och drivs av ett frilansande skrå danskonstnärer. Trots detta är det en växande konstform med stor potential i det att den stadigt lockar yngre publik och erbjuder många dynamiska gränssnitt in i andra konstformer. I Göteborg finns den fria dansmiljön etablerad sedan sjuttioalet¹.

På uppdrag av kulturnämnden genomfördes under 2014 en översyn av danskonstens förutsättningar i Göteborg, med syfte att göra en nulägesbeskrivning. Detta efter en längre tids uppvaktning från aktörer inom dansen som påtalat stora utmaningar för dansen i Göteborg.

Förvaltningen fick även i uppdrag att komma med förslag på åtgärder som skulle kunna möjliggöra för fria grupper att verka inom danskonsten i Göteborg med större kontinuitet.

I översynen belystes styrkor och svagheter samt utvecklingsmöjligheter vad gäller produktionsvillkor, presentationsmöjligheter och publikrelationer. Med utgångspunkt i några av översynens slutsatser beslutade kulturnämnden i samband budget för 2015² att avsätta 2,5 mnkr för att:

- utöka sökbara medel för danskonst (1,8 mnkr)
- inrätta en ny funktion som dansutvecklare
- utreda förutsättningarna för att stärka ett danskompani över tid

Dansutvecklarens uppdrag

I augusti 2015 inrättade förvaltningen en ny tjänst som dansutvecklare på halvtid med uppdraget att:

- åstadkomma bättre koordinering och samverkan mellan stadens och regionens resurser
- medverka till att öka tillgången till repetitionslokaler och scener
- stärka den gemensamma marknadsföringen för dansen
- skapa nätverk för att ytterst öka tillgängligheten för danskonstens utövare och publik

Därtill har kulturnämnden beslutat att arbetet med dansutveckling bör ske utifrån följande fokusområden: produktion och infrastruktur; utbildning och kompetensförsörjning; internationellt utbyte; hållbarhet och transparens; kompletterande finansiering och stärkt marknadsföring³.

Denna rapport redogör för dansutvecklarens arbete 2016 samt hur stöd fördelats till danskonsten under samma period.

Uppföljning av uppdrag

Arbetet under 2016 har främst handlat om att konsolidera samarbetet med västra Götalandsregionen, genomföra olika stärkande insatser mot fältet samt omvärldsbevakning. Därutöver har det varit av vikt att arbeta för att förankra uppdraget internt och navigera utvecklingsarbetet under pågående omorganisation.

¹ se bilaga 2, *Översyn av danskonstens förutsättningar i Göteborg, Göteborgs Stads kulturförvaltning, 2014.*

² Budget för Göteborgs Stads kulturnämnd 2015, Dnr 1043/14, s.11.

³ Göteborgs Stad, Kulturnämndens sammanträde 2016-05-24, § 89, Dnr 0733/16.

Intern förankring och roller

Utifrån dansutvecklarens tjänstgöringsgrad har det även varit viktigt att hitta vad som skulle kunna vara ett verkningsfullt och hållbart arbetssätt. Till skillnad från filmområdet saknar stadens satsning på dansen externa parter att vila mot och den interna förståelsen och uppbackningen av satsningen blir därför betydelsefull. Bland annat har ett sektorsövergripande forum för dansfrågor initierats och ett nära samarbete med danskonsulenterna för barn och unga kunnat utvecklas.

Sökbara stöd på dansområdet, inklusive utökade dansmedel, hanteras av en sakkunnig utredare inom ramen för förvaltningens ordinarie stödformer. Sedan satsningen 2015 inrättades vid enheten för Kulturstöd innehas båda funktionerna av en och samma person, à 50 % respektive 30 % tjänst. I praktiken är det två roller som visat sig svåra att förena då dansutvecklaren förutsätts agera i nära samverkan med fältet medan utredaren förväntas förhålla sig med armlängds avstånd för att kunna göra trovärdiga bedömningar. Under 2017 kommer uppdragen att separeras och ligga på två olika personer. Två referenspersoner har anlitats i bedömningen av ansökningarna för att säkerställa en saklig bedömning.

Produktion och infrastruktur

Behovet av att öka tillgängligheten till repetitionslokaler och scener är fortsatt stort och är det område där det varit av särskild vikt att kunna konkretisera möjligheter, kortsiktiga som långsiktiga. Detta har gjorts möjligt bland annat genom samverkan med Västra Götalandsregionen samt centrumbildningen Danscentrum Väst.

Produktionsmiljö för dans

I maj 2016 tog kulturnämnden beslut om att tillsammans med Västra Götalandsregionen verka för att etablera en produktionsmiljö för dans som en strategisk och långsiktig investering i infrastruktur för danskonsten, och i förlängningen det fria kulturlivets plats i staden⁴. Under flera år har det påtalats att de lokalmässiga behoven för den professionella danskonsten i staden är stora och har direkt påverkan på förutsättningarna för produktionen av danskonst i Göteborg. Att stad och region kan samverka kring insatser är en god förutsättning för att komma vidare i en fråga som länge varit en hämsko för utvecklingen av dansen i Göteborg.

Syftet med att inrätta en produktionsmiljö handlar om att skapa arbetsrum och mötesplats för danskonsten i staden. Inom filmen finns Gothenburg Studios som ett gott exempel på hur flera kompetenser, resurser och aktörer kan samlas under ett tak. Dansutvecklaren har besökt *SITE* i Stockholm, plattform för scenkonst med inriktning dans, som vars lokaler och verksamhet utvecklats till en viktig hubb för fria dansaktörer. Dansutvecklaren har även besökt *Tanzhaus NRW*⁵, ett hus för dans i Düsseldorf, en stad i ungefär samma storlek som Göteborg och där platsen *Tanzhaus NRW* varit ett stort bidrag till ett dansfält som vuxit sig starkt.

Frågan diskuterades vid presidieöverläggningar mellan Göteborgs stads kulturnämnd och Västra Götalandsregionens kulturnämnd 2016-09-09. Presidierna enades om vikten av att starta den gemensamma processen och att i ett första steg be tjänstepersonerna inkomma till Göteborgs kulturnämnd med en kortfattad beskrivning eller en "grovskiss". En beräkning av önskade tekniska och ytmässiga förutsättningar samt tidsplan presenterades vid presidieöverläggningar 2016-12-31⁶.

⁴ Göteborgs Stad, Kulturnämndens sammanträde 2016-05-24, § 89, Dnr 0733/16

⁵ <http://tanzhaus-nrw.de/>

⁶ se bilaga 3, *Produktionsmiljö för den fria danskonsten i Västsverige 2016-11-29*.

Kulturförvaltningen ska återkomma med förslag på lokaliteter som kan bedömas utifrån aspekter som placering, tillgänglighet och ekonomi före sommaren 2017.

Lokalinventering

Förvaltningen har under året samarbetat med Danscentrum Väst (DcV), en centrumbildning som förenar yrkesutövare inom den fria danskonsten i Västra Götalandsregionen och utgör dess främsta branschorganisation. Syftet med samarbetet mellan Danscentrum Väst och Göteborgs Stad var att öka möjligheten för stadens professionellt verksamma dansaktörer att få tillgång till professionella produktionsmiljöer (repetitionslokaler och scener) i väntan på att mer beständiga lösningar kommer på plats. Tillsammans med DcV, genomfördes en förstudie för att inventera befintliga lokalmässiga⁷ och ev. tekniska resurser bland dansskolor, scener och andra resursverksamheter i staden – som genom samverkan skulle kunna göras tillgängliga för dansfältet.

En förteckning över platser med kontaktpuppgifter finns tillgänglig på DcV:s hemsida. Som ett resultat av förstudien har DcV även ingått i

- ett hyresavtal med tre olika platser så att utövare nu kan boka tid utan att behöva hyresförhandla och till samma subventionerade pris som när de bokar DcV:s lokal, Ärlegården. Därmed är även det mest akuta behovet för 120 medlemmar löst.
- ett teknikavtal med scenen Atalante som låter utövare kostnadsfritt låna teknik.
- ett residenssamarbete, se nedan.

Residenssamarbete

Residens, dvs. arbetsvistelse på en plats (t.ex. studio eller scen), är ett format som utvecklats till att bli ett vanligt förekommande led i produktionen av danskonst. Under sommaren 2016 genomfördes sammanlagt elva dansresidens på fyra platser i Göteborg. Sommarresidensen var ett pilotprojekt som initierades av DcV och kulturförvaltningen och ägde rum i samverkan med Teater Cinnober, Göteborgsoperan, Kulturskolan Angered/KulturAtom, Skogen samt Ärlegården.

Residensen genomfördes under sommaren eftersom det är en tid då många platser står tomma och danskonstnärer som ofta har olika försörjning, lättare har tid att lägga på sitt eget konstnärliga arbete. Samarbetet omfattade tio nyproduktioner och en återuppsättning med både etablerade såväl som nya danskonstnärer och samarbeten. I varje residens ingick 2 veckor fri studiotid samt ett stöd på 5000 kr för produktionskostnader. En offentlig presentation av residensen gjordes i september.

I utvärderingen framgår att samtliga deltagare är mycket positiva till sommarresidensen och skriver bland annat om den betydelse en mindre summa pengar och sammanhängande studiotid har för att kunna prioritera det egna konstnärliga arbetet. Som utvecklingsmöjlighet har flera av deltagarna lyft fram behovet av olika former av handledning eller förstärkning; t.ex. koreografiskt, dramaturgiskt och vad gäller produktionsarbete.

Sju av elva produktioner har haft premiär i Göteborg och förvaltningen har beslutat att fortsätta samarbetet med sommarresidens 2017.

⁷ Utifrån en arbetsmiljöstandard, t.ex. dansstudios och scenrum med sviktande golv som är lämpliga för professionellt yrkesverksamma dansare.

Utbildning och kompetensförsörjning

För att förbättra förutsättningarna för kvalitet i både produktion och publikrelationer behöver dansbranschen utveckla och producera fler mellanled. I nuläget råder det brist på flera kompetensområden som kan stärka utvecklingen av fältet. Bland annat råder det brist på producenter, dramaturger och marknadsförare. Branschen har under flera år efterlyst möjligheten till vidareutbildning på högskolenivå, något som skulle stärka branschen lokalt, men även internationellt samt borga för en återväxt. Utbildningsfrågan är ett av tre samverkansområden som regionen och staden under året enats kring och kommer tillsammans att påbörja en kartläggning av utbildningsbehoven under 2017.

Internationellt utbyte

Internationalisering handlar om att tillvarata och stärka potentialen i dansens internationella dimensioner. Till exempel via olika nätverk och via strukturer som residens, samproduktioner och inte minst festivaler. Det internationella samarbetet är även en viktig möjlighet till breddad finansiering.

Dansutvecklaren besökte under året *Göteborgs dans och teaterfestivals* branschdagar såväl som världens största dansmessa *Tanzmesse*⁸ i Düsseldorf och *Tanzhaus NRW*.

Hållbarhet och transparens

Kulturnämnden gav förvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för utvecklingen av danskonsten i staden för att säkerställa tydliga och uppföljningsbara målsättningar och transparens. Handlingsplanen beräknas vara klar under 2017.

Kompletterande finansiering

I samband med kommande översyn av kulturförvaltningens stödformer bör även möjligheten till att inrätta kompletterande eller riktade stödformer på dansområdet undersökas. Kompletterande stödformer skulle kunna vara ett sätt att tillgodose specifika aspekter av dansens utveckling. Till exempel ett stöd för samverkan mellan institution och fri aktör som ett incitament till scenerna att presentera mer dans. Att stimulera till transnationellt samarbete är också en viktig strategi för att utveckla en breddad finansiering av dansområdet.

Stärkt marknadsföring av dans

Samarbete med scenerna Atalante och 3:e våningen

Under 2016 samarbetade staden med scenerna Atalante och 3:e våningen för att stärka deras marknadsförings- och kommunikationsarbete. Syftet med samarbetena var att bättre synliggöra scenerna som platser för dansen i staden samt att öka tillgängligheten till scenernas dansutbud. Atalante gjorde t.ex. en publikundersökning samt publikutvecklande insatser med fokus på sociala medier för att nå 90-talister; medan 3:e våningen valde att ta fram ett kampanjmaterial för att lyfta dansdelen i verksamheten.

Danskampanj

Som ett sätt att stärka marknadsföringen kring dans inledde förvaltningen ett arbete med att ta fram en

⁸ <https://www.tanzmesse.com>

marknadsföringskampanj för att synliggöra dansen i staden. Kampanjen är tänkt att fungera som plattform för publikutveckling och stärka branschens förutsättningar att ta plats och kommunicera i och tillsammans med staden. Under våren togs ett samlande kampanjnamn fram i samarbete med representanter från branschen. Arbetet med kampanjen fick dock sättas på paus under hösten pga. resurs- och tidsbrist. För närvarande avvaktar vi med kampanjarbetet till dess att de nya strukturerna för förvaltningens kommunikationsarbete är på plats.

Ökad tillgänglighet för barn & unga

Barn och unga är en prioriterad målgrupp. Förvaltningen har en danskonsulent på halvtid som arbetar främjande i stadsdelarna för barn och ungas möjlighet att möta danskonst.

I Göteborg är kulturombud och elever vana vid att besöka fria teatergruppers och institutioners fasta scener via bokning av enskilda biljetter. Eftersom det saknas en etablerad scen med regelbunden programläggning av dans för barn och unga, samt att få arrangörer köper hela föreställningar, är möjligheten för barn att se professionell dans begränsad. Därför arrangerar Danskonsulenten en månad per termin en turné i stadsdelarna under namnet *Dansbanan*.

Expand

Dans är efterfrågat bland barn men paradoxalt nog saknas tillräckligt med produktioner för barn och unga. För att stimulera aktörer till att våga prova att skapa verk för barn och ung publik inleddes *Expand*, ett samarbete med Kultur i väst och Frölunda kulturhus. Målet med *Expand* är att erbjuda en plattform där dansgrupper kan prova nya föreställningsidéer för barn och unga inför beställare samt få tillgång till mentorskap. En första pilot genomfördes på Frölunda kulturhus och fortsätter under 2017.

Utredning

Kulturnämnden beslutade att ge förvaltningen i uppdrag att utreda en branschdriven plattform motsvarande *Barnteaterakademien* på dansområdet. *Barnteaterakademien* är en framgångsrik modell som i över tio år samlar aktörer från både det fria fältet och institutioner för att utveckla och stimulera produktionen av ny dramatik för barn och unga i Göteborg. En motsvarighet för dansen med syfte att stärka utvecklingen av ny koreografi för barn och unga kan dessutom väl komplettera det strukturella arbetet som danskonsulenterna driver gentemot arrangörer och beställare. Utredningen genomförs under 2017.

Utredning Danskompani

Förvaltningen har i uppdrag att utreda förutsättningarna för att stärka ett danskompani över tid. Mer specifikt att ”ge något danskompani möjlighet att växa för att uppnå kontinuerlig verksamhet med anställningar minst 6 månader/dansare/år”⁹. Uppdraget innefattar en komplex frågeställning vad gäller kompaniformer, hållbarhetsaspekter, urval, den allmänna finansieringen, scenisk hemvist m.m. Mot bakgrund av att den statliga medfinansieringen för verksamheterna i Göteborg är fortsatt svag har förvaltningen hittills avvaktat att börja utreda frågan för att se hur situationen utvecklar sig. De konstnärsdrivna scenerna *Atalante* och *3:e våningen*, som båda har s.k. in-house koreografer, har båda men på var sitt håll aviserat intresse för att husera en pool med avlönande dansare som skulle vara tillgängliga att anlitas av de egna såväl som externa kompanier/koreografer.

⁹ Budget för Göteborgs Stads kulturnämnd 2015, Dnr 1043/14, s. 11.

Uppföljning av stöd till dansområdet

Förstärkningen av stödet till danskonsten inrättades ” i syfte att skapa nödvändiga förutsättningar för danskompanier och arrangerande scener att verka hållbart, professionellt och med kontinuitet”¹⁰.

Förstärkningen har inneburit en viktig ökning i antal beviljade kvalificerade projekt, vilket på sikt ökar dynamiken i fältet med både fler verksamma aktörer och tätare mellan produktionerna. Förstärkningen har även möjliggjort en höjning av stödnivåerna i sig, vilket är särskilt angeläget för dansen då nuvarande förutsättningar med få scener, korta spelperioder och begränsade sittplatser i salonger inte medger några större egna intäkter i form av t.ex. biljettintäkter.

Effekterna av det förstärkta stödet bör utvärderas över tid. Eventuellt bör även möjligheter till andra stödformer undersökas. Under året kunde två referenspersoner, producenten Marie Jönsson och koreografen Maria Naidu, anlitas som stöd i beredningsprocessen.

Nedan följer en sammanfattning av beviljade stöd på dansområdet. En detaljerad beskrivning återfinns i ärendet *Uppföljning av beviljat kulturstöd* som delges kulturnämnden varje halvår.

Fördelning av stöd 2016

Kulturnämndens stödformer fördelas enligt beslutade riktlinjer för kulturstöd:

Kulturstödet syftar till att berika ett kulturliv av hög kvalitet för hela Göteborg. Kulturstödet ska riktas till huvudsakligen publika verksamheter i Göteborg som bedöms vara av konstnärlig och kulturpolitisk betydelse.

Sammantaget ska fördelning av stöd bidra till:

- Förnyelse av konstnärliga uttryck och/eller produktionsformer;
- Ett rikt utbud för barn och ungdom;
- Kulturell mångfald;
- Att nå nya publikgrupper.

Förstärkningen av sökbara medel till dansområdet fördelas som verksamhetsstöd, projektstöd och projektstöd Pronto och bereds av enheten Kulturstöds utredare för dans i samråd med referenspersoner.

Verksamhetsstöd

Kulturnämnden fördelade totalt ett verksamhetsstöd om 51 276 tkr till 72 organisationer för verksamhet under 2016. Elva av dessa är verksamma inom dansområdet och delade på 4 385 tkr av sökta 6 030 tkr. Av det beviljade stödet utgjorde 960 tkr förstärkning, dvs. 22 %. Det sammantagna stödet till dans utgör totalt 8,5 procent av budgeten för verksamhetsstöd. Av verksamhetsstöden är 7 kompanier, två scener, ett resurscentrum och en festival. Verksamhetsstöd kan ges för ett eller tre år.

De nya medel som riktats till dansen har gjort det möjligt att förstärka verksamhetsstöd som, utöver en indexuppräknings om 1 % för några aktörer, i flera fall legat orörliga i många år och på relativt låga nivåer jämfört med övriga medfinansierare.

¹⁰ Budget för Göteborgs Stads kulturnämnd 2015, Dnr 1043/14, s. 11.

Två verksamheter har avvecklats under 2016. *Dansbyrå*, konstnärskivet resurscenter för dans sedan 2001 samt *Satellit*, nordisk dansfestival för barn. Detta har skapat en öppning för andra verksamheter att kunna beviljas verksamhetsstöd 2017.

Beviljade Verksamhetsstöd, dans

Organisation	2014	2015	2016
3:e Våningen (Dance Across Borders)	550 000	700 000	700 000
Art of Spectra	270 000	400 000	400 000
Atalante (Föreningen Atalante)	1 025 000	1 038 000	1 048 000
Dansbyrå – <i>under avveckling</i>	202 000	205 000	150 000
Danskompaniet SPINN (Producentbyrå)	200 000	230 000	230 000
E=MC2 Danskonst	540 000	540 000	540 000
Embla Dans och Teater	150 000	200 000	200 000
Eva Ingemarsson Dansproduktion	260 000	260 000	315 000
Jeanette Langert (Kulturverket i Väst)	200 000	400 000	400 000
Olof Persson Projects (ÅKPS)		150 000	150 000
Satellit Scenkonst – <i>under avveckling</i>		250 000	250 000
	3 399 014 kr	4 375 015 kr	4 385 016 kr

Projektstöd

Under perioden har enheten för Kulturstöd hanterat två projektstödsomgångar med beslut i kulturnämndens utskott för kulturstöd. I projektstöden återfinns ett antal etablerade koreografer och aktörer och flera av dem är kvalificerade att söka verksamhetsstöd.

Under 2016 inkom totalt 29 st ansökningar med ett sammanlagt ansökningsbelopp om 3 773 tkr inom dans. Av dessa beviljade kulturnämndens utskott för kulturstöd totalt 10 projekt stöd om 990 tkr, varav 400 tkr eller 40 % utgjorde förstärkning tack vare nya medel för dans.

Projektstöd Pronto

Under 2016 sökte 24 projektstöd Pronto inom området dans med ett totalt ansökningsbelopp om 909 tkr. Av dessa beviljades 13 projekt stöd om totalt 382 tkr, varav 190 tkr eller 50 % utgjorde förstärkning.

Förvaltningens nulägesanalys

I en inledande fas har en samsyn kring strategiska prioriteringar utkristalliserats internt såväl som med externa parter. Nästa steg i utvecklingen av dansområdet är att omsätta prioriteringar i konkreta insatser.

Den kanske mest avgörande satsningen för att stärka förutsättningarna för danskonsten i Göteborg, är etableringen av ett hus för dans i staden.

Göteborgs stads och Västra Götalandsregionens kulturnämnder har enats kring att verka för en produktionsmiljö för dans i Göteborg. På statlig nivå har det lyfts att för en utveckling av dansfältet nationellt ska kunna ske bör produktionshus i de stora städerna etableras och detta med statlig medfinansiering. Det indikerar goda möjligheter för staden och regionen vars nästa steg är att inleda en dialog med statliga instanser kring samverkan och finansiering.

Den regionala samverkan är en nyckelfaktor för att satsningen ska ge hållbara resultat. Dialogen med regionen har hittills varit positiv och konkret. Dock är det ett nytt sätt för alla parter att arbeta på och det finns vissa utmaningar i strukturskillnaderna. Staden och regionen verkar utifrån olika uppdrag, men framförallt på olika villkor. Staden är en av regionens 49 kommuner och har inte samma utrymme; strukturellt eller ekonomiskt, att alltid möta initiativ och möjligheter i takt. Det gemensamma arbetet med produktionsmiljö för dans blottlägger i viss mån detta men innebär samtidigt ett viktigt tillfälle att utveckla verkningsfulla och hållbara former för samarbete.

De lokalmässiga utmaningarna för det fria kulturlivet generellt, och för scenkonsten specifikt, är återkommande i landets alla stora städer. Förutom att hyreshöjningar urholkar de offentliga stöden finns många tecken på att städernas förtättnings- och gentrifieringsprocesser med drastiska hyreshöjningar och olika projekteringar, tränger bort konstnärlig verksamhet. Samtidigt skapas nya öppningar till samverkan för att värna kulturlivet.

I Stockholm står nu 4000 m² klara att bilda ett Konsthus, som ska inrymma både konstnärsateljéer, dansstudios och publik verksamhet, som ett av stadens svar på att flera fria aktörer, bland annat *Konstnärernas kollektivverkstad (KKV)* och *SITE*, plattform för danskonst, under 2015 blivit uppsagda från deras lokaler. Därutöver håller Stockholm stads kulturförvaltning tillsammans med fastighetskontoret och i samverkan med Business Region Stockholm på att ta fram en s.k. *Ateljéstrategi*. En strategi för att säkra det framtida beståndet av ateljéer och andra produktionslokaler för konst med målet att skapa minst 200 ateljéer i staden fram till år 2020.

För att göra det både möjligt och attraktivt att vara verksam danskonstnär i Göteborg och regionen behövs det bättre infrastruktur för produktion och samverkan. Möjligheten att etablera en professionell produktionsmiljö för dans är en viktig pusselbit, som inte bara verkar samlande för aktörerna i Göteborgs dansmiljö, utan även gör det lättare för branschen utanför Göteborg att etablera samarbeten och hitta en väg in i staden.

Som en strategisk investering i kulturell infrastruktur utgör satsningen en del av kulturförvaltningens stadsutvecklingsarbete. Det finns flera möjligheter att ta till vara vad gäller att samverka med andra delar av stadens organisation (stadsdelar, fackförvaltningar som bolag) såväl som privata intressenter – inte minst utifrån det utrymme för samnyttjan och samlokalisering som produktionsmiljön erbjuder. Satsningen har potential att uppfylla målsättningar i kulturprogrammets alla delar och bidrar således till kulturprogrammets sammantagna mål om kulturell hållbarhet.

Att staden mäklar rum för den fria danssektorn är ett exempel på och en viktig signal om att ett levande kulturliv har plats i staden nu och i framtiden.

Planerad verksamhet 2017

- **Handlingsplan för dans**

Förvaltningen fortsätter arbetet med att ta fram en handlingsplan för danskonsten i Göteborg med stöd i dansöversynen, uppdraget till dansutvecklaren samt kulturprogrammet. Handlingsplanen ska med tydliga målsättningar konkretisera hur satsningen förvaltas, utvärderas, följs upp och utvecklas. Handlingsplanen förväntas stå klar augusti 2017.

- **Produktionsmiljö för dans**

Förvaltningen fortsätter arbetet kring en produktionsmiljö för dans i samverkan med Västra Götalandsregionen. Under året kommer konkreta förslag på lokalisering att tas fram samt dialog och förankringsprocess med bransch och finansiärer fortsätta. Målet är att ta fram en projektbeskrivning som redogör för behov, förslag på drift och finansieringsplan.

- **Utreda en motsvarande *Barnteaterakademin* för dans**

Under hösten utreder förvaltningen förutsättningarna för en branschdriven plattform enligt modellen *Barnteaterakademin*. Detta som ett led i att stimulera och stärka produktionen av dans för barn och unga.

- **Stärka marknadsföringen kring dans**

Förvaltningen har inlett ett samarbete med GoldDigger Productions kring att utveckla det webb-baserade danskalendariet goteborgdans.se¹¹. Kalendariet samlar alla dansföreställningar som visas i Göteborg men även övriga VGR samt Halland. Samarbetet syftar till att öka synligheten och skapa fler kontaktytor med en potentiell danspublik bl.a. via sociala medier. För att synliggöra Göteborg som dansstad även utanför staden, kommer en enhets sida på goteborg.se att inrättas. Sidan ska presentera alla delar av fältet, aktörer, resurser och infrastruktur.

- **Kompetensförsörjning**

Regionen och staden kommer under året att tillsammans påbörja en kartläggning av utbildningsbehoven.

Slutord

Kulturförvaltningen har i uppdrag att verka för att stärka danskonstnärers förutsättningar att vara verksamma i staden. För att åstadkomma positiva resultat och utveckla förutsättningarna för danskonsten i Göteborg behövs att satsningen sker på flera områden och över tid. Uppdraget går nu in i ett spännande skede där några av de viktigaste pusselbitarna för ett livskraftigt dansliv har möjlighet att falla på plats.

¹¹ <http://www.goteborgdans.se/>